БЕКІТІЛГЕН:
«Ұзынкөл ауданы білім бөлімінің
Обаган жалпы білім беретін мектебі»
КММ директоры
__________________Мадьярова А.М

Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының
«Ұзынкөл ауданы білім беру бөлімінің
Обаған жалпы білім беретін мектебі» КММ

2023 – 2024 оқу жылына арналған
Ұйымдастырылған әрекеттің перспективалық жоспары
Ересек «Балапан» шағын орталығы

Ұйымдастырылған қызметтің 2023 - 2024 оқу жылына арналған перспективалық жоспары
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары негізінде және мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы

Білім беру ұйымы: «Ұзынкөл ауданы білім бөлімінің Обаған жалпы білім беретін мектебі» КММ
Топ: "Балапан" ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Кезең (айды, жылды көрсету):қыркүйек айы 2023жыл

Ұйымдастырылған іс әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру Жү	**Негізгі қимылдар:** **Жүру:** Сапта бір-бірлен жүру, жүруді жүгірумен кезектестіру **Тепе-теңдікті сақтау:** Сызықтар арасымен (15 см арақашықтық), арқанмен жүру. **Жүгіру:** Бірқалыпты, аяқтың ұшымен , сапта бір-бірлеп, түрлі бағытта жүгіру. **Еңбектеу, өрмелеу:** 8 м дейінгі қашықтықта заттар арасымен тура бағыт бойынша төрттағандап еңбектеу. 50 см жоғары көтерілген арқанның астынан оң және сол бүйірмен алға еңбектеп кіру; **Секіру:** Бір орында тұрып, екі аяқпен секіру (2–3 рет жүрумен кезектестіре отырып, 10 рет секіру), 2–3 метрлік қашықтықта алға ұмтыла қос аяқпен секіру; бір орында оңға, солға бұрылып секіру **Лақтыру, домалату, қағып алу:** Заттар арасымен доптарды домалату. Допты бір-біріне төменнен лақтыру және қағып алу (1,5 м қашықтықта), допты екі қолымен бастан асыра кедергі арқылы лақтыру (2 м қашықтықтан). **Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру**. Сапқа тұру.Қатарға бір- бірден сапқа тұру. Қатарға екеуден, сапты қайтадан құру. **Ырғақтық жаттығулар.** Музыкалық сүйемелдеуге сәйкес түрлі қарқында таныс дене жаттығуларын орындау. **Жалпы дамытушы жаттығулар.** **Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар.** Қолды алға, екі жаққа, жоғары көтеру. **Кеудеге арналған жаттығулар.** Екі қол белде, кезекпен екі жаққа бұрылғанда екі қолды екі жаққа жіберу. **Аяққа арналған жаттығулар.** Аяқтың ұшымен көтерілу; екі аяқты кезекпен алға өкшемен, содан кейін ұшымен қою, топылдату. **Қимылды ойындар.** Қимылды ойындардың ережелерін сақтау. **Спорттық ойын элементтері** кегль ойындарына үйрету. Бастапқы қалыпта дұрыс тұрып, допты лақтыру. 1,5-2 метр арақашықтықтан кегльдерді қағып түсіру; **Дербес қимыл белсенділігі.** Балалардың доптармен ойындарын жетілдіру, денешынықтыру құралдарын, спорттық және қимылды ойындар үшін атрибуттарды пайдалануға ынталандыру. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.**Шынықтырудың барлық түрлерін жалғастыру.

	Мәдени- гигиеналық дағдылар: ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдануды жетілдіру. Гигиеналық шараларды орындау: жуыну, шашын тарау, қолды сабынмен жуу, қол орамалды қолдану. **Салауатты өмір салтын қалыптастыру**. Балаларға адамның дене және сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру. Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының қанық болуының пайдасы туралы түсінікті кеңейту.
Сөйлеуді дамыту	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, үнді және ызың дыбыстарды анық айтуды үйрету. **Сөздік қор.** Балалардың сөздік қорын адамдардың мамандықтарының атауларымен, заттардың бөліктерімен, заттардың сапалары мен қасиеттерін білдіретін зат есімдермен байыту. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** әртүрлі тәсілдермен жаңа сөздер құру; **Байланыстырып сөйлеу.**Әңгімеге қатысу және тілді түсіну, тыңдау біліктерін, көлемі шағын тақпақтарды жатқа айту, сурет бойынша заттар және ойыншықтар туралы әңгіме, айтып беруге үйрету **Шығармашылықпен сөйлеу қызметі.**Театрландырылған әрекетке, драматизация ойындарына және қуыршақ спектакльдеріне, саусақ ойындарына балаларға түсінікті "қуыршақты жүргізу" техникасын қолдана отырып, қатысу ниеттерін дамыту. **Шығармаларды қабылдау.** Сөз және сөз ұйқастарына құрылған ойындарға қызығушылығын арттыру.
Көркем әдебиет	**оқу, әңгімелеу**. Көркем шығармаларды эмоционалды қабылдай білуді дамыту. **мәнерлеп оқу**. Балаларды тақпақтар мен өлеңдерді түсініп, есте сақтауға, өлеңнің мазмұнына өз көзқарасын білдіруге үйрету. **мазмұндау.** Таныс ертегілердің мазмұнын айтуда мазмұнның жүйелілігін сақтауға, диалогтік сөйлеуге, кейіпкерлердің мінезін сипаттауға үйрету. **театрландырылған әрекет дағдыларын дамыту:** түрлі мәтіндерді дыбыстағанда дұрыс тыныс алу; түрлі эмоцияларды білдіру үшін интонациямен дыбыстау; **адамгершілік нормалары туралы түсінік**: ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас;адамдардың сезімі мен қарым-қатынасын көрсету;
Қазақ тілі	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті:** қазақ тіліндегі дауысты және дауыссыз дыбыстарды дұрыс айтуға үйрету; **Сөздік қор:**айналасындағы заттар, жануарлар, құстар, көкөністер мен жемістер, жыл мезгілдері және табиғат құбылыстары жөнінде білімдерін кеңейту;қазақ тілінде тілінде 5-ке дейін тура және кері санауға үйрету; **Тілдің грамматикалық құрылымы:** 2-3 сөзден тұратын сөз тіркестерін, сөйлемдерді құрастыру; **Байланыстырып сөйлеу.**Қысқа сұрақтарға қарапайым сөйлемдермен жауап беруге үйрету. Сұрақтарға жауап беру кезінде қазақ тіліндегі сөздер мен сөз тіркестерін дұрыс қолдану дағдыларын бекіту
Математика негіздері	***Жиын***:әртүрлі түстен, өлшемнен тұратын заттардың жиыны туралы түсініктерді қалыптастыру; **Сан, санау:**5 көлемінде санау, заттарды үлгісі бойынша және аталған саны бойынша санау дағдысын қалыптастыру. сандық топты белгілей отырып, 5-ке дейінгі сандармен таныстыру. Әртүрлі сезім мүшелерінің көмегімен санау дағдысын дамыту (көру, есту, иіс сезу). Тура және кері бағытта 5 көлемінде санатып жаттықтыру. **Шама.** Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру.Ұзындығы және ені бойынша бірдей және екі түрлі

	заттарды салыстыру;. **Геометриялық пішіндер:** балаларды геометриялық пішіндерді (дөңгелек, төртбұрыш, үшбұрыш) және геометриялық денелерді (куб,шар) танып, атай білуге үйрету; **Кеңістікте бағдарлау.** Дағдыларын қалыптастыру: өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтай білу, заттарды оң қолымен солдан оңға қарай орналастыру, өзінің дене бөліктерін бағдарлау және атау (бас, аяқтар, қолдар). **Уақытты бағдарлау.** Таңертең, күндіз, кеш, түн тәулік бөліктерін ажырату және атай білу дағдыларын қалыптастыру.
Сурет салу	**Заттық сурет салу.** Балалардың дербес тәжірибелік әрекеттерімен байланысты эстетикалық қабылдауын дамыту. Бояулармен, қарындаштармен, борлармен дәстүрлі және дәстүрден тыс тәсілдермен сурет салудың техникасын жетілдіру. **Сюжеттік сурет салу** қоршаған ортаның әсемдігіне, өнер туындыларына, тұрмыстық заттарға, қазақ және басқа халықтардың ойыншықтарына эмоционалды-эстетикалық талғам дағдыларын қалыптастыру. **Сәндік сурет салу.** қазақ халқының және басқа халықтардың сәндік-қолданбалы өнер шығармаларымен таныстыру барысында эстетикалық қабылдауын дамыту.элементтердің пішінін, реттілігін, олардың арасындағы қашықтықты ескере отырып, жазықтықта оюларды орналастыру.
Мүсіндеу	**Заттық мүсіндеу.**Ермексаздың, сазбалшықтың, қамырдың кесектерінен мүсіндеудің келесі дағдыларын қалыптастыру:түрлі тәсілдерді қолданып бейнелеу;пропорцияларды сақтап, саусақ пен алақан қозғалыстарын пайдалана отырып екі бөліктен тұратын заттарды мүсіндеу ; **Сюжеттік мүсіндеу.** Балалардың көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге қызығушылығын тәрбиелеу. **Сәндік мүсіндеу:**балаларды тұрмыстық заттар мен бейнелі ойыншықтарды мүсіндеуге қызығушылығын арттыру. Кескіштің көмегімен жасалған бұйымды безендіруге тырысуын ынталандыру. Ұқыпты мүсіндеу әдістерін бекіту.
Жапсыру	**Заттық жапсыру**: қайшыны дұрыс ұстау және пайдалана білуді қалыптастыру. **Сюжеттік жапсыру:** барынша күрделі заттарды, жануарлар пішінін бейнелеу, заттарды қағаз бетінде орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Тар жолақтарды көлденеңінен қию, шаршыдағы бұрыштарды қиюды бекіту. **Сәндік жапсыру**. Геометриялық пішіндерден ою-өрнектерді және жолақтағы өсімдік өрнектерін халықтық өнер түрлері бойынша бірізділігін ескере отырып құрастыру дағдыларын қалыптастыру
Құрастыру	**Құрылыс материалдарынан құрастыру**: құрастыру кезінде сәйкес белгілері бойынша біріктіре білу және онымен ойнай отырып шығармашылық қиялдау дағдыларын қалыптастыру.Ұжымдық құрастыру біліктерін қалыптастыру. **Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру**.Балаларды қалдық материалдардан бұйым жасауға баулу. Бөліктерді біріктіру үшін желімді пайдалану. Шығармашылық қиялдауды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып зат жасау. **Конструктор бөліктерінен құрастыру.** Конструктормен ойындар үшін құрылыстарды құру дағдыларын жетілдіру, бөлшектерді бекіту мен құрылыстарды құру тәсілдерін жетілдіру.
Музыка	**Музыка тыңдау**

	музыканы әр түрлі сипатта, қарқынмен қабылдау, музыкаға деген өз көзқарасы, ол туралы айту; әуенді немесе музыкалық кіріспені орындау кезінде пьесаларды тану және атау; қазақ халық аспабының дыбыстарын қабылдау – домбыра. **Ән айту** әр түрлі сипаттағы әндерді қабылдау, әуенді дәл интонациялау, сөздердің нақты айтылуы; дауысты және естуді дамыту үшін ән айту, қолдың қимылымен көрсету арқылы жоғары және төмен. **Музыкалық-ритақты қозғалыстар** : би қимылдарын, ойын музыкалық әрекеттерін орындау; марақты жүру арқылы марштың сипатын, музыканың қозғалмалы сипатын – жеңіл, ритақты жүгіру арқылы жеткізе білу. **Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау** фортепиано сүйемелдеуімен балалар музыкалық аспаптарында ересектердің орындауындағы би әуенін тыңдау; әуеннің сипатын тану: музыка такағымен қол шапалақтау, сылдырмақпен ойнау. **Би** Әуеннің көңілді би сипатын қабылдауға, музыкалық кіріспені ажырата білу, одан кейін қозғалысты бастауға үйрету, музыканың сипатына сәйкес қозғалысты өзгертуге, би қимылдарының, билердің аттарын есте сақтауға үйрету
Қоршаған ортамен таныстыру	**Тірі және өлі табиғат құбылыстары мен заттары**: өлі табиғат нысандары- су, жер, ауа, күннің көзі туралы білімдерін кеңейту; **Табиғаттағы маусымдық өзгерістер**: күзгі, табиғатты, олардың қарапайым өзгерістерін бақылау дағдыларын дамыту; **Өсімдіктер әлемі:** балалардың бөлме өсімдіктері, олардың ерекшеліктері туралы білімдерін байыту.көкөністер мен жемістерді ажыратып, атау дағдыларын жетілдіру;табиғаттағы, жыл мезгіліндегі маусымдық өзгерістер туралы түсініктерін қалыптастыру. Табиғаттағы ауа райының жағдайын бақылауға және бақылаудың нәтижелерін табиғат күн тізбесінде белгілеуге үйрету; **Жануарлар әлемі:** табиғат бұрышындағы тірі объектілерге күтім жасауға арналған құралдар туралы білімдерін қалыптастыру; табиғаттағы қарапайым тәртіп ережелері туралы білімдерін қалыптастыру.

Ұйымдастырылған қызметтің 2023 - 2024 оқу жылына арналған перспективалық жоспары
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары негізінде және мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы

Білім беру ұйымы: «Ұзынкөл ауданы білім бөлімінің Обаған жалпы білім беретін мектебі» КММ
Топ: "Балапан" ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Кезең (айды, жылды көрсету):қазан айы 2023жыл

Ұйымдастырылған іс әрекет	**Ұйымдастырылғаніс-әрекеттің міндеттері**
Дене шынықтыру	**Негізгі қимылдар:** **Жүру:** Сапта бір-бірлеп жүру, жүруді жүгірумен, секірумен кезектестіру. **Тепе-теңдікті сақтау:** Сызықтар арасымен (15 см арақашықтық), арқанмен, гимнастикалық орындықпен жүру; **Жүгіру:** Аяқтың ұшымен , сапта бір-бірлеп, түрлі бағытта жүгіру. **Еңбектеу, өрмелеу:** 8 м дейінгі қашықтықта заттар арасымен тура бағыт бойынша төрттағандап еңбектеу, табан мен алақанға сүйеніп төрт тағандап еңбектеу, 50 см жоғары көтерілген арқанның астынан оң және сол бүйірмен алға еңбектеп кіру. **Секіру:** Бір орында тұрып, екі аяқпен секіру (2–3 рет жүрумен кезектестіре отырып, 10 рет секіру), 2–3 метрлік қашықтықта алға ұмтыла қос аяқпен секіру; орнынан ұзындыққа секіру (сызықтардың арақашықтығы 40–50 см) **Лақтыру, домалату, қағып алу:** Заттардың арасымен доптарды домалату; допты жоғары лақтыру және екі қолымен қағып алу (қатарынан 3–4 рет); допты бір-біріне төменнен лақтыру және қағып алу (1,5 м қашықтықта) **Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру.** Қатарға бір- бірден сапқа тұру. Қатарға екеуден тұрып, сапты қайтадан құру, бағдар бойынша түзелу. **Ырғақтық жаттығулар.** Музыкалық сүйемелдеуге сәйкес түрлі қарқында таныс дене жаттығуларын орындау. **Жалпы дамытушы жаттығулар.** **Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар.** тұрған қалыпта қолдарын арқасына апару **Кеудеге арналған жаттығулар.** Оңға, солға иілу, еңкею, шалқаю **Аяққа арналған жаттығулар.** Қатарынан 4–5 рет жүрелеп, екі қол белде, екі қолды алдыңғы жақ пен екі тұсқа көтеріп, отыру. **Қимылды ойындар.** Қимылды ойындардың ережелерін сақтау. **Спорттық ойын элементтері:** футбол. Берілген бағытта допты домалату. Допты аяқтарымен бір-біріне домалату; **Дербес қимыл белсенділігі.** Балалардың доптармен ойындарын жетілдіру, денешынықтыру құралдарын, спорттық және қимылды ойындар үшін атрибуттарды пайдалануға ынталандыру. Балаларды педагогпен бірге жаттығуларды орындауға, қимылды ойындарға

	қатысуға ынталандыру. Ауа райының жағдайын ескере отырып, балалардың таза ауадағы қимыл белсенділігі үшін жағдайлар жасау. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Жалпы және жергілікті су шараларын жүргізуді жалғастыру: дымқыл шүберекпен сүртіну, аяқтарды, денені шаю. Тыныс алу жолдарын шынықтыру, жалаң аяқ жүру. **Мәдени- гигиеналық дағдылар.** ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдануды жетілдіру. Гигиеналық шараларды орындау: жуыну, шашын тарау, қолды сабынмен жуу, қол орамалды қолдану **Салауатты өмір салтын қалыптастыру**. Балаларға адамның дене және сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру. Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының қанық болуының пайдасы туралы түсінікті кеңейту.
Сөйлеуді дамыту	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Фонематикалық қабылдау дағдыларын қалыптастыру. Сөзді дыбыстау мәдениетін тәрбиелеуге арналған дидактикалық ойындарды қолдану. **Сөздік қор**. Балалардың сөздік қорын адамдардың мамандықтарының атауларымен, заттардың бөліктерімен, заттардың сапалары мен қасиеттерін білдіретін зат есімдермен байыту.сөздік қорын жалпылаушы мағыналы сөздермен байыту;заттарды және олардың тұрған орнын анықтау дағдыларын жетілдіру;ойындарды қолдану арқылы сөздерге қызығушылығы мен зейінін дамыту. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Келесі дағдыларды жетілдіру:әртүрлі тәсілдермен жаңа сөздер құру;сан есімдерді ретімен атау, оларды зат есімдермен бірге қолдану;тілдің грамматикалық құрылымын қалыптастыруда ойындарды қолдану. **Байланыстырып сөйлеу.** Әңгімеге қатысу және тілді түсіну, тыңдау біліктерін, көлемі шағын тақпақтарды жатқа айту, сурет бойынша заттар және ойыншықтар туралы әңгіме, үлгі бойынша әңгіме құрастыру, шағын әңгімелер мен ертегілерді айтып беруге үйрету дағдыларын қалыптастыру
Көркем әдебиет	**Әңгімелеу.**Кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз қасиеттерін көруге, олардың әрекеттерін бағалауға, әңгіме, ертегілердің мазмұнын олардың атауымен салыстыруға үйрету; әдеби шығармаларда бейнеленген қоғамдық өмір, табиғат, қоршаған орта оқиғалары, Қазақстан халқының өмірі мен тұрмысының ерекшеліктері туралы түсініктерін қалыптастыру; **мәнерлеп оқу.** Балаларды тақпақтар мен өлеңдерді түсініп, есте сақтауға, өлеңнің мазмұнына өз көзқарасын білдіруге үйрету. **мазмұндау.**Таныс ертегілердің мазмұнын айтуда мазмұнның жүйелілігін сақтауға, диалогтік сөйлеуге, кейіпкерлердің мінезін сипаттауға үйрету. **театрландырылған әрекет дағдыларын дамыту:** түрлі эмоцияларды білдіру үшін интонациямен дыбыстау; таныс сюжеттер бойынша ертегілерді сахналау; **адамгершілік нормалары туралы түсінік:** адамдардың сезімі мен қарым-қатынасын көрсету;әдеби кейіпкерлердің әрекеттеріне өзінің көзқарасын білдіру; достық қарым-қатынас және өзара көмек көрсету.

Қазақ тілі	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті:** сөйлеу және артикуляциялық аппаратты, сөйлеуде тыныс алу, анық дикция дағдыларын жетілдіру **Сөздік қор:** 5-ке дейін тура және кері санауға үйрету;заттардың кейбір қасиеттерін: түсін, пішінін, белгілерін атай білу дағдыларын қалыптастыру;күнделікті өмірде таныс сөздерді түсінуді және қолдана білуді қалыптастыру. **Тілдің грамматикалық құрылымы:** зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдану дағдыларын қалыптастыру. **Байланыстырып сөйлеу.**Сұрақтарға жауап беру кезінде орыс тіліндегі сөздер мен сөз тіркестерін дұрыс қолдану дағдыларын бекіту. Қысқа шығармаларды, өлеңдерді тыңдауға, түсінуге және қайталап айтуға үйрету.
Математика негіздері	**Жиын**:заттарды салыстырып қою арқылы оларды санамай-ақ жұптарын салыстыру салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білуді үйрету. **Сан, санау:**теңдік және теңсіздік туралы ұғымдарды қалыптастыру. Теңді кем топқа үстемелей отырып немесе артық топтан бір затты алып тастай отырып, екі тәсілмен орнатуға, "Қанша еді?", "Қаншасы қалды?" сұрақтарына жауап беруге үйрету;Тура және кері бағытта 5 көлемінде санатып жаттықтыру. **Шама.** Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру.Биіктігі және жуандығы бойынша бірдей және екі түрлі заттарды салыстыру;шаманы салыстыруда беттестіру және тұстастыру тәсілдерін қолдану. **Геометриялық пішіндер:** балаларды геометриялық пішіндерді (дөңгелек,және геометриялық денелерді (цилиндр) танып, атай білуге үйрету;дағдыларды қалыптастыру: геометриялық пішіндерді тану және атау, пішіндерді зерттеу дағдыларын қалыптастыру. **Кеңістікте бағдарлау.**Өзінің дене бөліктерінің орналасуына қарай бағдарлай білуге үйрету. **Уақытты бағдарлау.** Таңертең, күндіз, кеш, түн тәулік бөліктерін ажырату және атай білу дағдыларын қалыптастыру.кеңістікті және уақытты бағдарлай алады.
Сурет салу	**Заттық сурет салу.** Бояулармен, қарындаштармен, борлармен дәстүрлі және дәстүрден тыс тәсілдермен сурет салудың техникасын жетілдіру. дөңгелек пішінді заттарды салу;техникалық дағдылар мен біліктерді игеру. **Сюжеттік сурет салу:** қарапайым табиғат құбылыстарын, ертегі кейіпкерлерін бейнелеуге машықтандыру. **Сәндік сурет салу.** элементтердің пішінін, реттілігін, олардың арасындағы қашықтықты ескере отырып, жазықтықта оюларды орналастыру; қазақ оюларының кейбір элементтерін салу;
Мүсіндеу	**Заттық мүсіндеу.** Ермексаздың, сазбалшықтың, қамырдың кесектерінен мүсіндеудің келесі дағдыларын қалыптастыру: түрлі пішіндегі таныс заттарды және өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, үлгісі мен елестетуі бойынша көлемін; **Сюжеттік мүсіндеу.** Балалардың көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге қызығушылығын тәрбиелеу. **Сәндік мүсіндеу**:кескішті қолдануды таныстыру. Кескіштің көмегімен жасалған бұйымды безендіруге тырысуын ынталандыру. Ұқыпты мүсіндеу әдістерін бекіту.
Жапсыру	**Заттық жапсыру:** текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақ пішін қиюға, ересектердің көмегімен бөліктерді желімдеуге, желімді, сүлгіні қолдануды үйрету. **Сюжеттік жапсыру:** дөңгелектерді және сопақша пішіндерді қию дағдыларын жетілдіру. Тар жолақтарды көлденеңінен қию, шаршыдағы бұрыштарды қиюды бекіту. **Сәндік жапсыру.** Геометриялық пішіндерден ою-өрнектерді және жолақтағы өсімдік өрнектерін халықтық өнер түрлері бойынша бірізділігін ескере отырып құрастыру дағдыларын қалыптастыру. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен

	таныстыру.
Құрастыру	**Құрылыс материалдарынан құрастыру**:құрылыс материалдарының негізгі бөліктерін, олардың бөлшектерін атауға үйрету, оларды көлемі, түсі бойынша ажырата білуге баулу; қағаздан орамдар, жиектер, кесектер жасау;бөлшектерді өзара желімдеу, композиция құрастыру; **Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру.** Шығармашылық қиялдауды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып зат жасау. **Конструктор бөліктерінен құрастыру.**Конструктормен ойындар үшін құрылыстарды құру дағдыларын жетілдіру, бөлшектерді бекіту мен құрылыстарды құру тәсілдерін жетілдіру.
Музыка	**Музыка тыңдау** музыканы әр түрлі сипатта, қарқынмен қабылдау, музыкаға деген өз көзқарасы, ол туралы айту; әуенді немесе музыкалық кіріспені орындау кезінде пьесаларды тану және атау; қазақ халық аспабының дыбыстарын қабылдау – домбыра. **Ән айту** әр түрлі сипаттағы әндерді қабылдау, әуенді дәл интонациялау, сөздердің нақты айтылу; дауысты және естуді дамыту үшін ән айту, қолдың қимылын көрсете отырып, жоғары және төмен тонмен ән айту; әннің сипатын түсіну, оның көңіл-күйін жеткізу; хормен ән айту, кернеусіз ән айту дағдысын қалыптастыру. **Музыкалық-ритақты қозғалыстар** би қимылдарын, ойын музыкалық әрекеттерін орындау; марақты жүру арқылы марштың сипатын жеткізе білу, музыканың қозғалмалы сипаты – жеңіл, ритақты жүгіру; қозғалысты музыкамен үйлестіре отырып, жартылай отыруды орындау, қозғалысты музыканың екінші бөлігіне өзгерту мүмкіндігі. **Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау** фортепиано сүйемелдеуімен балалар музыкалық аспаптарында ересектердің орындауындағы би әуенін тыңдау; әуеннің сипатын тану: музыка тақағымен қол шапалақтау, сылдырмақпен ойнау. **Би** Әнді әннің мәтініне сәйкес ойын қимылдарымен сүйемелдей отырып, оны көңілді және жайбарақат орындау, шеңбер бойымен дөңгелек би жүргізу, музыкалық фразаларға сәйкес қозғалысты өзгерту, жылдамдық пен ептілік таныту, пьесаның аяқталуын белгілеу, халық ойынының Көңілді сипатын жеткізу, дыбыстарды биіктігі бойынша ажырату, үлкен шеңберге қайта құру және шашыраңқы.
Қоршаған ортамен таныстыру	**Тірі және өлі табиғат құбылыстары мен заттары.** Табиғат құбылыстары туралы түсініктерін қалыптастыру, тірі және өлі табиғат нысандары туралы білімдерін байыту. **Табиғаттағы маусымдық өзгерістер:**табиғаттағы ауа райының жағдайларын бақылау және бақылау нәтижелерін табиғат күнтізбесіне белгілеу дағдыларын жетілдіру; **Өсімдіктер әлемі** балабақша ауласындағы және маңайдағы өсімдіктер туралы білімдерін бекітуді жалғастыру, көкөністер мен жемістердің 6-7 түрін, бөлме өсімдіктерін, ағаштар мен бұталарды ажыратып, атау; **Жануарлар әлемі:** жәндіктердің аттарын (қоңыз, көбелек, шыбын) бекіту, кейбір жәндіктер туралы (құмырсқа) қарапайым түсінік беру.балалардың қарапайым экологиялық білімдерін қалыптастыру және табиғат бұрышындағы жануарлар мен өсімдіктерге күтім жасауға баулу.

Ұйымдастырылған қызметтің 2023 - 2024 оқу жылына арналған перспективалық жоспары
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары негізінде және мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы

Білім беру ұйымы: «Ұзынкөл ауданы білім бөлімінің Обаған жалпы білім беретін мектебі» КММ

Топ: "Балапан" ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Кезең (айды, жылды көрсету):қараша айы 2023жыл

Ұйымдастырылған іс әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	**Жалпы дамытушы жаттығулар:** Қолды алға созып, саусақтарды жұму және ашу,қолдыңбілектерінайналдыру. Қолды алға созып, саусақтарды жұму және ашу,қолдыңбілектерінайналдыру. Бір аяқты жоғары көтеріп,жоғарыкөтерілгенаяқтыңастынанзаттыбірқолданекіншіқолғаберу. Аяқтың ұшын созу,өкшеніайналдыру.Аяқтың бақайларыменжіптіжинау , құм салынған қапшықтарды өкшелерменқысыпалып, бір орыннан екінші орынға қою. **Негізгі қимылдар:** адымдап жүру адымдапжүгіру жүргіру етпетіменжатып, гимнастикалық скамейка бойымен қолдарымен тартылып, алға қарайеңбектеу; бірорындатұрып,оңға,солғабұрылыпсекіру; заттардықашықтыққалақтыру(3,5–6,5метрден кем емес), тақтайдың бойымен тепе-теңдікті сақтапбойымен жүру бір-бірініңжанынасапқажәнешеңбергетұру. **Ырғақтықжаттығулар.** Таныс,бұрынүйренгенжаттығулардыжәнеқимылдардымузыкаменсүйемелдеуарқылыорындау Спорттық жаттығулар: Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солғабұрылу. Спорт залда Қимылдыойындар. Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Танысойындардыұйымдастырудабастамашылдық, дербестіктанытуғабаулу Ойындардафизикалыққасиеттерді(жылдамдық,күш,шыдамдылық,икемділік,ептілік)дамыту. **Салауатты өмір салтын қалыптастыру.** «Денсаулық-зорбайлық»сөзініңмәнінтүсіну,өзініңжасағаніс-әрекетінің ағзаға әсерін, тістерді тазалаудың пайдасын, суық тимеудің алдын-алуғаболатынын түсіну. **Дербес қимыл белсенділігі:**

	Балалардыңдоптармен,қозғалатынойыншықтармен,құрсаулерменойындарынқолдау,денешынықтыруқұралдарын ,спорттықжәнеқим ылдыойындарғаарналғанатрибуттардыпайдалануғаынталандыру **Мәдени-гигеналықдағдыларды жетілдіру**. Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалаудыәдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін,ластанғанкездеқолдыөзбетіншесабынмен жууға Тарақты,қолорамалды пайдалана білудібекіту. Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын(қасық,шанышқы),майлықтыдұрысқолдану,тамақтанmicboлғаннанкейінауызды шаю. Өзіне-өзі қызметкөрсетудағдылары. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді,тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен олардытазалау,құрғату.Бейнелеуәрекетіненсоңқұтыларды ,қылқаламдардыжуу,үстелді сүрту. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары:** Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларынжүргізу: әрбіртамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақтабандылықтың алдын-алу үшінтүрліжолдармен жалаңаяқжүру.Тыныс алужолдарын шынықтыру.
Сөйлеуді дамыту	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызыңжәнеүнді(р,л)дыбыстардыанықайтуғажаттықтыру. Артикуляциялықаппараттыжетілдіру. **Сөздік қор.** Айналасындағы заттармен сөздік қорды кеңейту: тұрмыстық заттар жәнеқоршағанортазаттарыныңқолданылуманыздылығынтүсіну, заттардыңатауларын, олардың бөліктері мен бөлшектерін, олар жасалған материалдарды, материалдардыңбелгілі жәнебелгісізқасиеттерінсөйлеудеқолдануды дамыту. **Тілдің грамматикалық құрылымы** зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдану білуге үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Диалогтіксөйлеудіжетілдіру:әңгімегеқатысуғабаулу, Диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарғадұрыс, толық жауап беруге баулу.
Көркем әдебиет	Әдеби шығармаларды мұқият тыңдауды,кейіпкерлергежанашырлықтанытуды,ондағыәрекеттердіңдамуынқадағалау ,мазмұнынтүсінугежәнеолардыңмазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтауға, автор сөздерінайту,кейіпкерлердіңмінезінберу,шығармамазмұныбойыншасұрақтарғажауап беруге ,ересектермен бірге ертегімен әңгіменің басын,соңын ойдан құрастыруға баулу.
Қазақ тілі	**Тілдік дамытушы орта** Ұжымдық әңгімеге қатысуға,әңгімелесушінің сөзін бөлмей,кезекпен сөйлеуге баулу. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті** Артикуляциялықжәнедауысаппаратын,сөйлеудетынысалуды,фонематикалықестуді, анықжәнеқалыптықарқынменсөйлей білудідамыту. Қазақ тіліне тәнө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке

	, сөз ішінде анық айтуғабаулу. **Сөздік қор** Туыстық қарым-қатынасты(«сіңлі»,«жеңге»,«жезде»,«нағашы»,«жиен», «бөле»)білдіретінсөздердіүйрету.Өзініңотбасы,отбасылықмерекелер,отбасындағықызықтыоқиғалар,салт-дәстүрлер туралыайтуғабаулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы** Етістіктіңболымсыз түрін немесе есім сөздермен қолданылатын «емес» шылауын қолданабілуге үйрету **Байланыстырып сөйлеу** ойыншықтармензаттарды4-5сөйлемменсипаттауға,берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу.
Математика негіздері	**Жиын:** Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардантұратындығытуралытүсінікберу,заттардыжұппенқоюарқылыоларды санамай-ақсалыстырунегізінде теңнемесетең еместігін анықтай білу. **Сан, санау:** Теңұғымынекітәсілменсаныбойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топтан алып тастау арқылықалыптастыру, «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап беругеүйрету. **Шама:** Биіктігі бойынша екі затты салыстыру Геометриялық пішіндер: Геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш)және денелерді (куб) танып, атай білуге үйрету, геометриялықпішіндердікөружәнесипапсезуарқылызерттеу **Кеңістікте бағдарлау:** Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау,берілген бағытта қозғалу(алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), заттарды оң қолмен солдан оңға қарайорналастыруды,заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеуді дамыту (меніңалдымдаүстел,солжағымдаорындық тұр). **Уақытты бағдарлау:** Тәуліkбөліктері(таңертең,күндіз,кеш,түн)олардыңсипаттамалықерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарынкеңейту.
Сурет салу	Қоршаған ортаның әсемдігіне, қазақ халқының және басқа халықтардың өнер туындыларына,киіз үйге,оныңжабдықтарына,тұрмыстықзаттарға,ойыншықтарға,сәндік-қолданбалыөнергеқызығушылықтыдамыту. Дөңгелек,сопақ,шаршы,үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерін:«құсқанаты»,«бүршік» Элементтердің орналасу ретін,олардың арасындағы қашықтықты сақтау.
Мүсіндеу	Мүсінделген заттың,фигуралардыңбетінтегістеуге үйрету. Бірнеше бөліктерден заттарды мүсіндеу,оларды орналастыру,пропорцияларды сақтау,бөліктерді біріктіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау.
Жапсыру	Композицияныққұрастырукезіндезаттарменнысандардыңкөлемібойыншаарақатынасынескеру. Ұсақ элементтердіересектердіңкөмегіменжелімдеу,алдыменқағазбетіндезаттыңбейнелерін құрастырып,содан кейін оны желімдеу. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен,киіз үй оның жабдықтарымен,сандық,кебежемен,қоржын мен таныстыру.
Құрастыру	Құрылыс материалдарынан,«лего» конструкторлардан құрастыру:

	Құрастыруға қолданған құрылыс бөлшектерін ажырату (текше, пластина, кірпіш, блок) және атау, оларды сапасы,көлемі мен пішіні бойынша таңдау,өз бетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру **Қағаздан құрастыру:** Қағазданқұрастыруғаүйрету:қағаздыңпарағынортасынанбүктеп,шиыршықтап, ілмекке айналдыра білу. **Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру:** Шығармашылық қиялды дамыту,көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратынматериалдардыөзбетіншетаңдап,ойданқұрастыруға мүмкіндікберу.
Музыка	**Музыка тыңдау:** Музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты,баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары,төмен), **Ән айту:** Қысқа музыкалық фразалар арасында мазмұны туралы айтады .Әуенді таза және сөздерді анық айтуға,музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар:** Музыканың ырғағын нақты береотырып,қосаяқпенеркінжәнежеңілсекіруді үйрету Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау: Таныс әндерді орындауда балаларға арналған музыкалықаспап сылдырмақтарды қолдану, қарапайым әуендерді ойнауына жағдай жасау **Билер:** Музыканың сипатынасәйкес қимылдарды ауыстыру,би қимылдарының,билердің атауларын есте сақтауын дамыту
Қоршаған ортамен таныстыру	**Бала, оның отбасы, үйі:** Баланыөсіп,жетілгенересекбала ретінде қабылдау, оның ойын ашық білдіруге мүмкіндік беру, келісім білдіру,жеке басын құрметтеуді үйрету. **Заттық әлем:** Қоршағанортазаттары,олардыңқасиеттеріжәнеқолданылуытуралытүсініктерінкеңейту. Байланысжәнеқозғалысқұралдары: Қозғалыс ортасын ескере отырып, көлік құралдарын танып және атай білудағдыларын қалыптастыру. Еңбекке баулу Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау:бөлме өсімдіктеріне күтім жасау,олардысуару, жапырақтардыжинау,қыстайтынқұстардықоректендіру. Адамгершілікжәнепатриоттықтәрбие. Қарапайымдылыққа,мейірімділіккежәнеәділдікке,ересектергекқұрметкөрсетуге,кішілергекөмектесугетәрбиелеу. МеніңОтаным–Қазақстан. Отанды сүюге,патриотизмге тәрбиелеу. Жолда жүру ережелері. Көліктүрлері,жолбөліктері(тротуар,жолдыңжүрубөлігіменжаяужүргіншілер өтетін жол және жерасты жолдары, велосипедке арналған жол),бағдаршамбелгілері,жолдажүруережелерітуралыбілімдерінқалыптастыру. Өлітабиғатқұбылыстарымензаттары. Ауа райы мен климаттық жағдайлардың өзгеруін бақылау.

	Қазақстанныңтүрліаймақтарындаауарайыныңтүрлішеболуытуралытүсінікберу. **Өсімдіктер әлемі.** Өсімдіктер, оларға күтім жасау (жерді қопсыту, суару, жапырақтардыңшаңын сүрту) туралы түсінікті дамыту. **Жануарлар әлемі.** Төрттүлікжәнеоныңтөлдері(мінезіндегіерекшеліктер,қозғалысы,қоректенуі, адамдарға пайдасы), оларға күтім жасаудағы ересектердің еңбегітуралыұғымдарынкеңейту. Балалардыңжалпықабылданғанмінез-құлықережелеріменнормаларынмеңгеруіне ықпалету. Мінез-құлық мәдениеті мен сыпайы қарым-қатынас негіздерінқалыптастырудыжалғастыру;амандасу,қоштасудыңқажеттігітуралыескесалу,ересектердің әңгімесіне араласпау, өз өтінішін сыпайы түрде білдіру, көрсеткенқызметі үшін алғысайту.

Ұйымдастырылған қызметтің 2023 - 2024 оқу жылына арналған перспективалық жоспары
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары негізінде және мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы

Білім беру ұйымы: «Ұзынкөл ауданы білім бөлімінің Обаған жалпы білім беретін мектебі» КММ
Топ: "Балапан" ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Кезең (айды, жылды көрсету):желтоқсан айы 2023жыл

Ұйымдастырылған іс әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	**Жалпы дамытушы жаттығулар:** Қолдыкеуденіңалдынақою,желкегеқою,иықтарды түзеп, екі жаққа бұрылу. Жаттығуларды заттармен және заттарсызорындау. Отырғанқалыпта екі аяқты жоғары көтеру, бүгу және жазу, төмен түсіру. Екі аяқтыайқастырып, отыру және тұру. Аяқтыңұшынсозу,өкшеніайналдыру.Аяқтың бақайларыменжіптіжинау, құм салынған қапшықтарды өкшелерменқысыпалып, бір орыннан екінші орынға қою. Өкшемен таяқтың, арқанның үстінен бірқырыменжүру. Түрегеліптұрып,аяқтыңбақайларыменорамалдарды,тағыбасқаұсақ заттарды іліп алып, басқа орынға ауыстыру. **Негізгі қимылдар:** жан-жаққа қосалқықадаммен(оңғажәнесолға) жүру саптабір-бірден, шеңбер бойымен жүргіру табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу, аяқты бірге, алшақ қойып, бір аяқпен (оң және сол аяқты алмастыру) секіру, оң және сол қолымен көлденең қойылған нысанаға (2–2,5метр қашықтықтан) лақтыру гимнастикалықскамейканың бойымен тепе-теңдікті сақтап жүру екеуден,үшеуденбіріініңартынанбіріқатарғатұру Ырғақтықжаттығулар. Таныс,бұрынүйренгенжаттығулардыжәнеқимылдардымузыкаменсүйемелдеуарқылыорындау **Спорттық жаттығулар:** Шанамен сырғанау: төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанаментөбешіккекөтерілу, төбешіктентүскендетежеу.Мұзжолменөзбетіншесырғанау. **Қимылдыойындар.** Қимылдыойындарғақызығушылықтыдамыту. Танысойындардыұйымдастырудабастамашылдық,дербестіктанытуғабаулу .Ойындардафизикалыққасиеттерді(жылдамдық,күш,шыдамдылық,икемділік,ептілік)дамыту. **Салауаттыөмірсалтынқалыптастыру.** «Денсаулық-зорбайлық»сөзініңмәнінтүсіну,өзініңжасағаніс-әрекетінің ағзаға әсерін, тістерді тазалаудың пайдасын, суық тимеудің алдын-алуғаболатынын түсіну.Салауаттыөмірсалтытуралыұғымдардыкеңейту. **Дербес қимыл белсенділігі:** Балалардыңдоптармен,қозғалатынойыншықтармен,құрсаулрменойындарынқолдау,денешынықтыруқұралдарын, спорттықжәнеқимылдыойындарғаарналғанатрибуттардыпайдалануғаынталандыру **Мәдени-гигеналықдағдылардыжетілдіру.** Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалаудыәдетке айналдыруға баулу.

	Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін,ластанғанкездеқолдыөзбетіншесабынменжууға. Тарақты,қолорамалды пайдалана білудібекіту. Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын(қасық,шанышқы),майлықтыдұрысқолдану, тамақтанып болғаннанкейінауызды шаю. Өзіне-өзі қызметкөрсетудағдылары. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді,тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен олардытазалау,құрғату.Бейнелеуәрекетіненсоңқұтыларды, қылқаламдардыжуу,үстелді сүрту. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары:** Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларынжүргізу: әрбіртамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақтабандылықтың алдын-алу үшінтүрліжолдармен жалаңаяқжүру.Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларынорындау. Тыныс алужолдарын шынықтыру.
Сөйлеуді дамыту	Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгертуүшінтақпақтарменжаңылтпаштарайтқызу. **Сөздік қор.** Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттармен құбылыстардың атауларымен кеңейту, аталған заттардың қолданылу аясытуралыбалаларменталқылау. **Тілдің грамматикалық құрылымы** Сан есімдерді ретімен атауға дағдыландыру **Байланыстырып сөйлеу.** Балалардыәңгімеайтуғаүйрету:затты,суреттіөзбетіншеқарап,сипаттауға баулу
Көркем әдебиет	Сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, ертегілербойыншақарапайымқойылымдардыойнауға,образдыбейнелеуүшінмәнерліліккқұралдарын (интонация, ым-ишара, қимыл) қолдануға, еркін ойындарда таныскейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге(қатыгез-мейірімді,аққөңіл-салмақты)ынталандыру.
Қазақ тілі	**Тілдік дамытушы орта** Ұжымдықәңгімегеқатысуға,әңгімелесушініңсөзінбөлмей,кезекпенсөйлеуге баулу. Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті Артикуляциялықжәнедауысаппаратын,сөйлеудетынысалуды,фонематикалықестуді, анықжәнеқалыптықарқынменсөйлей білудідамыту. Қазақ тіліне тәнө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуғабаулу. **Сөздік қор** Шағынөлеңдер,санамақтар,жаңылтпаштар,тақпақтаржаттату,жұмбақтаршешкізу. Тілдіңграмматикалыққұрылымы Етістіктіңболымсыз түрін немесе есім сөздермен қолданылатын «емес» шылауын қолданабілуге үйрету **Байланыстырыпсөйлеу** Бұрыннантаныснемесебейтаныссертегілерменшағынкөркемшығармалардыңмазмұныниллюстрацияларбойыншақайталапайтуға одан кейінгі оқиғаны ойлап табуғабаулу.
Математика	**Жиын:**

негіздері	Жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардантұратындығытуралытүсінікберу,заттардыжұппенқоюарқылыолардысанамай-ақсалыстырунегізінде теңнемесетең еместігінанықтайбілу. **Сан, санау:** 5-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау **Шама:** Екі заттыүстіне және қасына қою тәсілдерін қолданып Салыстыруды пысықтау Геометриялық пішіндер: Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш)және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету, геометриялықпішіндердікөружәнесипапсезуарқылызерттеуіне жағдай жасау **Кеңістікте бағдарлау:** Кеңістікбағыттарынөзінеқатыстыанықтау,берілгенбағыттақозғалу(алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), заттарды оң қолмен солдан оңға қарайорналастыру,заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеуді дамыту (меніңалдымдаүстел,солжағымдаорындық тұр). **Уақытты бағдарлау:** Тәулікбөліктері(таңертең,күндіз,кеш,түн)олардыңсипаттамалықерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарынкеңейту.
Сурет салу	Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасынабасқазаттардыбейнелеу арқылысюжеттіккомпозициялардысалуды.Сюжеттікомпозицияларды салу кезінде әрбір затқа тән ерекшеліктерді, олардың бір-бірінеарақатынасын беруді жетілдіру.
Мүсіндеу	Бірнешебөліктердензаттардымүсіндеу,олардыорналастыру,пропорциялардысақтау,бөліктерді біріктіруді қолдануды үйрету. Көлемдіпішіндерменқарапайымкомпозициялардымүсіндеугеқызығушылығынарттыру. Мүсіндеудеқауіпсіздікережелерінсақтауын қадағалау.
Жапсыру	Геометриялықпішіндерден,өсімдіктерденәзірленгеноюөрнектердіжолаққабірізділігінескереотырып,жапсырудағдыларынқалыптастыру. Элементтердіңретін,олардыңарасындағыарақашықтықтысақтауды,пішінінескереотырып,ұлттықою-өрнектіқолданып,тұрмыстықзаттарды,ыдыстардыбезендірудағдыларын дамыту.
Құрастыру	Құрылысматериалдарынан,«лего»конструкторларданқұрастыру: Құрастырылғанқұрылысбөлшектерініңкеңістіктеорналасуынайқындау.Дайынқұрылыспентүрліойындаройнауғаынталандыру **Қағаздан құрастыру**: Қағаздың бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп,композицияқұрастыруды үйрету **Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру:** Шығармашылыққиялдыдамыту,көрнекіліккесүйенеотырыпжәнеқұрастыратынматериалдардыөзбетіншетаңдап,ойданқұрастыруға мүмкіндікберу.
Музыка	**Музыка тыңдау:** Музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты,баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары,төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеуді үйрету **Ән айту:** Қысқамузыкалықфразалараарасындатынысалудыдамыту.Әуендітазажәнесөздерді

	анықайтуға,музыканыңсипатынжеткізебілугеүйрету. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар:** Биқимылдарын,ойындағымузыкалыққимылдардыорындауғақызығушылықтудыру,маршсипатыырғақтыжүріспенберу,музыканыңқимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіруді орындату **Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау:** Таныс әндерді орындауда балаларға арналған музыкалықаспап асатаяқты қолдану, қарапайымәуендердіойнауына жағдай жасау Билер:Биқимылдарының,билердіңатауларынестесақтау. Жеңіл,ырғақпенқозғалу
Қоршаған ортамен таныстыру	**Бала, оның отбасы, үйі:** Баланың өсуі мен дамуы, өткені, бүгіні және болашағытуралы түсініктерді қалыптастыру («Мен кішкентай болдым, мен өсіп келемін,менересекболамын»). **Заттық әлем:** Көліктүрлерініңқолданысын(әуе,су,жердежүретінкөліктер)ажыратабілуін ұйымдастыру Байланысжәнеқозғалысқұралдары: Әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратынадамдартуралыбілімдерінжетілдіру. **Еңбекке баулу** Шамасыкелетінжұмыстыорындаукезіндебалалардыңбастамасынқолдау:бөлмеөсімдіктерінекүтімжасау,олардысуару,қыстайтынқұстардықоректендіру. Адамгершілікжәнепатриоттықтәрбие. Қарапайымдылыққа,мейірімділіккежәнеәділдікке,ересектергеқұрметкөрсетуге,кішілергекөмектесугетәрбиелеу. МеніңОтаным–Қазақстан. Мемлекеттікрәміздерге(ту,елтаңба,әнұран)құрметпенқарауғатәрбиелеу. Жолдажүруережелері. Өз өмірінің қауіпсіздігінің қарапайым дағдыларын қалыптастыру: ойын,ойынжабдықтарынпайдалану Өлітабиғатқұбылыстарымензаттары. Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілеу (суық, жылы, күн шуақты, қар,жаңбыр жауды,желсоқты),соғансәйкес киіну дағдысын қалыптастыру. **Өсімдіктерәлемі.** Бөлмеөсімдіктерін ежәнетабиғатбұрышындағыжануарларғакүтімжасау,адамныңтабиғатқақамқорлықтанытуыныңмаңызытуралыбілімдерінқалыптастыру. **Жануарларәлемі.** Жабайыаңдар,олардыңсырткытүрі,қозғалуы,тіршілікетуортасы,азығы,қысқабейімделуітуралыұғымдарынбайыту. Бақылаубарысындажануарларәлеміндегімаусымғатәнкөріністерді: қыста-құстарды қоректендірудің қажеттігін ұғындыру Балалардыңжалпықабылданғанмінез-құлықережелеріменнормаларынмеңгеруіне ықпалету. Қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелері туралы түсініктердікеңейту.Қоғамдыккөліктегімінез-құлықмәдениетідағдыларынқалыптастыру.

Ұйымдастырылған қызметтің 2023 - 2024 оқу жылына арналған перспективалық жоспары
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары негізінде және мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы

Білім беру ұйымы: «Ұзынкөл ауданы білім бөлімінің Обаған жалпы білім беретін мектебі» КММ
Топ: "Балапан" ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Кезең (айды, жылды көрсету):қаңтар айы 2024жыл

Ұйымдастырылған іс әрекет	Ұйымдастырылғаніс-әрекеттің міндеттері
Дене шынықтыру	**Жалпы дамытушы жаттығулар:** Қолдыалға,екіжаққа,жоғарыкөтеру(біруақытта,кезекпен),төментүсіру, қолдарын арқасына апару: қолдарды төмен түсіру; белге қою, кеудетұсына қою; қолдарын алға-артқа сермеу; Тізерлеп тұрып, алға еңкею және артқа шалқаю,екіаяқтыкезекбүгужәнежазу,көтеружәнетүсіру. Қолыназатұстап,шалқасынан жатып, қолды созу және осы қалыпта етпетінен бұрылып жату. **Негізгі қимылдар:** саптабір-бірденжүру «жыланша», шашырап жүгіру; 50 сантиметрбиіктіктеілінгенарқанныңастынанеңбектеу; 4–5сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіру, 1,5 метр қашықтықта тігінен қойылған (нысана ортасыныңбиіктігі 1,5 метр) нысанаға лақтыру; бөрененің бойымен тепе-теңдікті сақтап жүру бағытбойыншатүзелу Ырғақтықжаттығулар. Таныс,бұрынүйренгенжаттығулардыжәнеқимылдардымузыкаменсүйемелдеуарқылыорындау **Спорттық жаттығулар:** Шаңғыменжүру:шаңғыменбірініңартынанбіріжүру;ересектердіңкөмегіменшаңғыныкиіп, шешу. **Қимылдыойындар**. Қимылдыойындардажетекшірөлдіорындауғаүйрету,ойынережелерінсаналытүрдесақтауғабаулу. Доптармен,секіргіштермен,құрсауларменойындардабалалардыңбелсенділігіндамыту. **Салауаттыөмірсалтынқалыптастыру**: Денебелсенділігі(таңертеңгіжаттығу,шынықтыру,спорттықжәнеқимылды ойындар) мен ұйқының қанық болуының пайдасы туралы түсініктікеңейту. **Дербес қимыл белсенділігі:** Балалардыңдоптармен,қозғалатынойыншықтармен,құрсаулarменойындарынқолдау ,денешынықтыруқұралдарын,спорттықжәнеқимылдыойындарғаарналғанатрибуттардыпайдалануғаынталандыру **Мәдени-гигеналықдағдылардыжетілдіру.** Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалаудыәдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін,ластанғанкездеқолдыөзбетінш есабынмен жууға.Тарақты,қолорамалды

	пайдалана білуді бекіту. Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын(қасық,шанышқы),майлықтыдұрысқолдану,тамақтанысыпболғаннанкейінауызды шаю. Өзіне-өзі қызметкөрсетудағдылары. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді,тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен олардытазалау,кұрғату.Бейнелеуәрекетіненсоңкұтыларды,қылқаламдардыжуу,үстелді сүрту. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары:** Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларынжүргізу: әрбіртамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақтабандылықтың алдын-алу үшінтүрліжолдармен жалаңаяқжүру.Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларынорындау.Тыныс алужолдарын шынықтыру.
Сөйлеуді дамыту	Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгертуүшінтақпақтарменжаңылтпаштарайтқызу. Сөздік қор. Сөздікқордыересектердіңмамандықтарынбілдіретінзатесімдермен,еңбекәрекетін білдіретінетістіктермен толықтыру. Тілдің грамматикалық құрылымы сан есімдерді ретімен атауға,олардызатесімдерменсептіктерде қолданабілугеүйрету Байланыстырып сөйлеу. Балалардыәңгімеайтуғаүйрету: түрлібалаларәрекеттеріндебейнелегенсуреттері,бұйымдарыбойыншаәңгімелерқұрастыруға баулу.
Көркем әдебиет	Сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, ертегілербойыншақарапайымқойылымдардыойнауға,образдыбейнелеуүшінмәнерлілікқұралдарын (интонация, ым-ишара, қимыл) қолдануға, еркін ойындарда таныскейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге(қатыгез-мейірімді,аққөңіл-салмақты)ынталандыру.
Қазақ тілі	Тілдікдамытушыорта бейнелеуқұралдарынқолданаотырып,еркінойындардажәнесахналық қойылымдарда адамдар мен жануарлардың эмоционалды көңіл-күйінжеткізуге баулу. Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті Артикуляциялықжәнедауысаппаратын,сөйлеудетынысалуды,фонематикалықестуді,анықжәнеқалыптықарқынменсөйлей білудідамыту. Қазақ тіліне тәнө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуғабаулу. Сөздікқор Төрттүліктібағатынадамдардың кәсіпшілікатауларынтаныстыру: «қойшы»,«жылқышы»,«түйеші»,«сиыршы»аталғанатаулардыңолардыңеңбегіменбайланыстылығынтүсіндіру.Төрттүлік иелерінің төлдерді қалай шақыратынынбалалардыңөздерінеайтқызу. Тілдіңграмматикалыққұрылымы үлгі бойынша жай, жайылма сөйлемдер құра білуге үйрету Байланыстырыпсөйлеу Қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатынасәйкесхабарлы,лепті,бұйрықтысөйлемдерменжауапберуге мүмкіндік беру

Математика негіздері	Жиын: Жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардантұратындығытуралытүсінікберу,заттардыжұппенқоюарқылыолардысанамай-ақсалыстырунегізінде теңнемесетең еместігінанықтайбілуді дамыту. Сан, санау: 5-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету Шама: Заттаршамасыбойыншаәртүрліболатындығыжайлытүсінікберу. жуандығы бойынша заттардысалыстыруды үйрету Геометриялық пішіндер: сөйлеудесынесімдердіқолданып,салыстырунәтижелерінатауды меңгерту(жоғары-төмен,қалың-жұқа). Кеңістікте бағдарлау: Кеңістікбағыттарынөзінеқатыстыанықтау,берілгенбағыттақозғалу(алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), заттарды оң қолмен солдан оңға қарайорналастыру,заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеуді пысықтау (меніңалдымдаүстел,солжағымдаорындық тұр). Уақытты бағдарлау: Тәулікбөліктері(таңертең,күндіз,кеш,түн)олардыңсипаттамалықерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарынкеңейту.
Сурет салу	Сурет салуда әртүрлі түстерді қолдануға, көп түске назар аударуға дегенұмтылыстықолдау. Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету, заттардыбояудасызбаларменжақпалардыбірбағыттажоғарыдантөменгенемесесолданоңғапішінніңшеткісызығынаншық пайырғақтытүрдебояуды қалыптастыру.
Мүсіндеу	Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композицияларқұру,ұжымдықжұмыстардыорындаудаміндеттемелердіөзара бөлісу. Мүсіндеудеқауіпсіздікережелерінсақтауды жетілдіру.
Жапсыру	Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыру дағдыларын қалыптастыру.Композициянықұрастырудадайынпішіндердіңкөмегімензаттардықиюғанемесеөзбетінше ойданқиыпжапсыруғамүмкіндікберу.Шығармашылыққиялдыдамыту.
Құрастыру	Құрылысматериалдарынан,«лего»конструкторларданқұрастыру: Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң олардыжинаужәнеорнынақою,құрастырубарысындақауіпсіздікережелерінсақтау. Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту. Қағаздан құрастыру: Қағаздың бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп,композиция құрастыру. Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру: Қазақхалқыныңтабиғиматериалдарданжасалғанбұйымдарымен(ер-тұрман, әшекей бұйымдары), тұрмыстық заттарымен(диірмен) таныстыру, олардың қандайматериалдан жасалғанын зерттеу.
Музыка	**Музыка тыңдау:** Музыканың сипатын сезінуге үйрету, танысшығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу,музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты,баяу, жылдам)

	Ән айту: Әуендітазажәнесөздерді анықайтуға,музыканыңсипатынжеткізебілугеүйрету.Аспаптыңсүйемелдеуіменжәнесүйемелдеуінсізәнайтуғабаулу(тәрбиешінікөмегімен). **Музыкалық-ырғақтық қимылдар:** Қимылдардымузыкаменсәйкестендіреотырып,жүрелепотыру,музыканыңекіншібөлігіндеқимылдардыөзгертуді меңгерту Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау: Таныс әндерді орындауда балаларға арналған музыкалықаспап сазсырнайды қолдану, қарапайымәуендердіойнауға мункундік беру **Билер:** Жұппенбиқимылдарынорындауды;билердеойындағымузыкалық қимылдарды қолдануды қалыптастыру.
Қоршаған ортамен таныстыру	**Бала, оның отбасы, үйі:** Мектептуралыбастапқытүсініктердіқалыптастыру(мектепкебаруғаынтасын,қызығушылығынарттыру). **Заттық әлем:** Көліктүрлерініңқолданысын(әуе,су,жердежүретінкөліктер)ажыратабілу,оныңтүрлеріжәнеқолданылуымашинаныңжабдықтарынабайланысты екені туралы (жедел жәрдем, өрт сөндіру машинасы) білу Байланысжәнеқозғалысқұралдары: Әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратынадамдартуралыбілімдерінжетілдіру. **Еңбеккебаулу** Жақындарыныңмамандықтарыментаныстыру,олардыңатқаратынқызметінің маңызын түсіну, ата-анасының мамандықтарына қызығушылықтықалыптастыру. Адамгершілікжәнепатриоттықтәрбие. Жағымсызқылықтарыүшінұяттысезінебілуге,ренжіткеніүшін құрдасынанкешірім сұрауғабаулу. **МеніңОтаным–Қазақстан.** Ауыл мен қалаөмірініңерекшеліктерітуралыұғымдарындамыту. Жолдажүруережелері. Бағдаршамтүстерініңбелгілерінесәйкескөшеденөтудағдыларынжетілдіру. Өлітабиғатқұбылыстарымензаттары. Табиғатқұбылыстарытуралыұғымдарын(жел,жаңбыр,тұман,қар,бұршақ,кемпірқосақ,боран) кеңейту. **Өсімдіктерәлемі.** Бөлмеөсімдіктерін ежәнетабиғатбұрышындағыжануарларғакүтімжасау,адамныңтабиғатқақамқорлықтанытуыныңмаңызытуралыбілімдерінқалыптастыру. **Жануарларәлемі.** Бақылаубарысындажануарларәлеміндегімаусымғатәнкөріністерді: қыста-құстарды қоректендірудің қажеттігін түсіндіру Жабайыаңдар,олардыңсырткытүрі,қозғалуы,тіршілікетуортасы,азығы,қысқабейімделуітуралыұғымдарынбайыту. Балалардыңжалпықабылданғанмінез-құлықережелеріменнормаларынмеңгеруіне ықпалету. Ересектердің әңгімесіне араласпау, өз өтінішін сыпайы түрде білдіру, көрсеткен қызметі үшін алғыс айту.

Ұйымдастырылған қызметтің 2023 - 2024 оқу жылына арналған перспективалық жоспары
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары негізінде және мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы

Білім беру ұйымы: «Ұзынкөл ауданы білім бөлімінің Обаған жалпы білім беретін мектебі» КММ
Топ: "Балапан" ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Кезең (айды, жылды көрсету):ақпан айы 2024жыл

Ұйымдастырылған іс әрекет	**Ұйымдастырылғаніс-әрекеттің міндеттері**
Дене шынықтыру	**Жалпы дамытушы жаттығулар:** Қолдарын алға-артқа сермеу; қолды иыққа қойып, шынтақтарынбүгіп, қолдарын айналдыру. Қолды алға созып, саусақтарды жұму және ашу.Етпетіненжатқанқалыптаиықтарын,басын,қолдарыналғасозыпкөтеру. Қатарынан4-5ретжартылайотыру. Екі қолды белге қойып, екі жаққа созып, отыру. Тізені бүгу, алға созу,қайтаданбүгужәне түсіру. **Негізгі қимылдар:** жүрудіжүгірумен алмастырып жүру түрлі тапсырмалардыорындай отырып: шапшаң және баяу қарқынмен жүргіру құрсауданеңбектепөту. 4–5сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіру, допты бір-біріне төменнен және бастанасыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу; қолды екі жаққа созып, басқа қапшыққойып,заттарданаттапөту,бұрылу; оңға,солғабұрылу Ырғақтықжаттығулар. Таныс,бұрынүйренгенжаттығулардыжәнеқимылдардымузыкаменсүйемелдеуарқылыорындау **Спорттық жаттығулар:** Шанамен сырғанау: төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанаментөбешіккекөтерілу,төбешіктентүскендетежеу.Мұзжолменөзбетіншесырғанау. **Қимылдыойындар.** Қимылдыойындардажетекш ірөлдіорындауғаүйрету,ойынережелерінсаналытүрдесақтауғабаулу.Доптармен,секіргіштермен,құрсаулperformменойындарда балалардыңбелсенділігіндамыту. Салауаттыөмірсалтынқалыптастыру. Денебелсенділігі(таңертеңгіжаттығу,шынықтыру,спорттықжәнеқимылды ойындар) мен ұйқының қанық болуының

	пайдасы туралы түсініктікеңейту. **Дербес қимыл белсенділігі:** Балалардыпедагогпенбіргежаттығулардыорындауға,қимылдыойындарғақатысуғатарту.Балалардыңжасжәнежекеерекше ліктерінескереотырып,ағзағатүсетінсалмақты реттеу. **Мәдени-гигеналықдағдылардыжетілдіру.** Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалаудыәдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін,ластанғанкездеқолдыөзбетіншесабынменжуу.Тарақты,қолорамалды пайдалана білудібекіту. Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын(қасық,шанышқы),майлықтыдұрысқолдану,тамақтаныпболғаннанкейінауызды шаю. Өзіне-өзі қызметкөрсетудағдылары. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді,тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен олардытазалау,құрғату.Бейнелеуәрекетіненсоңқұтыларды,қылқаламдардыжуу,үстелді сүрту. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары:** Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларынжүргізу: әрбіртамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақтабандылықтың алдын-алу үшінтүрліжолдармен жалаңаяқжүру.Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларынорындау.Тыныс алужолдарын шынықтыру.
Сөйлеуді дамыту	Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дикциябойыншажұмыстыжалғастыру: сөздер менсөзтіркестерініңдұрысайтылуынжақсарту Сөздік қор. Сөйлеудекүнделіктікөпқолданылатынсынесімдерді,етістіктерді,есімдіктерді қолдану. Тілдің грамматикалық құрылымы Сан есімдерді ретімен атауға, жекешежәнекөпшетүрде қолданабілугеүйрету Байланыстырып сөйлеу. Балалардыәңгімеайтуғаүйрету:шығармалардың,ертегілердіңқызықтыүзінділерінқайталапайтуға баулу.Ұсынылғансюжеттербойыншақойылымдардысахналауғаүйрету.
Көркем әдебиет	Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі,әңгімеқұрастыруына мүмкіндік беру. Балалардыңтүрліәрекеттеріндеертегілерді,әңгімелерді,өлеңдердітыңдауға,көркем сөзге,кітапқақызығушылыққа баулу.
Қазақ тілі	Тілдікдамытушыорта Бейнелеуқұралдарынқолданаотырып,еркінойындардажәнесахналық қойылымдарда адамдар мен жануарлардың эмоционалды көңіл-күйінжеткізуге баулу. Сөйлеудіңдыбыстықмәдениеті Артикуляциялықжәнедауысаппаратын,сөйлеудетынысалуды,фонематикалықестуді,анықжәнеқалыптықарқынменсөйлей білудідамыту. Қазақ тіліне тәнө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуғабаулу. Сөздікқор Кітаптан ертегілер, көркем шығармалар оқып беруде олардың мазмұныңдұрысқабылдауға баулу. Тілдіңграмматикалыққұрылымы Үлгі бойынша жай, жайылма сөйлемдер құра білуге үйрету Байланыстырыпсөйлеу

	Өзіменқұрдастарыныңжауабындағықателіктердіжәнежауаптыңдұрыстығынажыратабілуге және дұрыс жауабын ұсынуға мүмкіндік беру.
Математика негіздері	Жиын: Жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардантұратындығытуралытүсінікберу,заттардыжұппенқоюарқылыолардысанамай-ақсалыстырунегізінде теңнемесетең еместігінанықтайбілуді үйрету. Сан, санау: Сандардыретібойыншаатауға«нешінші?»сұрағынажауапберугежәнеқорытындысандыатауға,«барлығықанша?»сұрағына жауап беругеүйрету. Шама: Салыстыру нәтижелерін ұзын-қысқа, енді-енсіз, биік-аласа, жуан-жіңішкесынесімдерменбелгілеуді үйретуді жалғастыру. Геометриялық пішіндер: Сөйлеудесынесімдердіқолданып,салыстырунәтижелерінатауды жетілдіру(ұзындығы,ені,биіктігі,қалыңдығыбойыншатең). Кеңістікте бағдарлау: Кеңістікбағыттарынөзінеқатыстыанықтау,берілгенбағыттақозғалуды(алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), заттарды оң қолмен солдан оңға қарайорналастыруы,заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеуді дамыту (меніңалдымдаүстел,солжағымдаорындық тұр). Уақытты бағдарлау: Тәулікбөліктері(таңертең,күндіз,кеш,түн)олардыңсипаттамалықерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарынкеңейту.
Сурет салу	«Қызғалдақ»,«қошқармүйіз»,«қойізі» элементтердіңорналасуретін,олардыңарасындағықашықтықтысақтауды. Қылқаламдыүстіненбасаотырып,жуансызықтардыалқылқаламныңұшыменжіңішкесызықтардыжүргізуді. Сурет салуда әртүрлі түстерді қолдануға, көп түске назар аударуға дегенұмтылыстықолдау.
Мүсіндеу	Мүсіндеудеқысу,тарту,басуәдістерінқолдануды. Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композицияларқұруды,ұжымдықжұмыстардыорындаудаміндеттемелердіөзарабөлісуді үйретуді жалғастыру.
Жапсыру	Жапсыруменшығармашылықәрекеткеқызығушылықты,шығармашылыққабілетті,қиялдыдамыту.Қайшыныдұрысұстауд ыжәнепайдаланабілудіқалыптастыру.Түзусызықбойыменалдыменқысқа,кейінұзын жолақтардықиюдыүйрету.Тар жолақтарды көлденеңінен қиюды, шаршының бұрыштарын қиюдыүйрету.
Құрастыру	Құрылысматериалдарынан,«лего»конструкторларданқұрастыру: Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту, құрылыс жобасын бірлесіпойластыру,құрдастарарасындаміндеттердібөлісуді дамыту Қағаздан құрастыру: Қағаздың бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп,композицияқұрастыруды үйрету Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру: Қазақхалқыныңтабиғиматериалдарданжасалғанбұйымдарымен(киіз үйдің жабдықтары), тұрмыстық заттарымен(тостаған, ожау, астау,) таныстыру, олардың қандайматериалдан жасалғанын зерттеуіне жағдай жасау.

Музыка	**Музыка тыңдау:** Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты, баяу, жылдам) **Ән айту:** Әуендітазажәнесөздерді анықайтуға,музыканыңсипатынжеткізебілугеүйрету.Аспаптыңсүйемелдеуіменжәнесүйемелдеуінсізәнайтуғабаулу(тәрбиешініңкөмегімен). **Музыкалық-ырғақтық қимылдар:** Музыканыңкөңілді,ойнақысипатынқабылдау,мазмұныбойыншатанысәндердісахналауғабаулу Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау: Таныс әндерді орындауда балаларға арналған музыкалықаспап барабанды қолдану, қарапайымәуендердіойнауына жағдай жасау **Билер:** Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шеңбер бойыменәнайтыпжүруін дамыту
Қоршаған ортамен таныстыру	Бала, оның отбасы, үйі: Өзініңатын,тегін,жасын,жынысынатайбілугеүйрету Заттық әлем: Телефон,компьютер,теледидардыңқолданылуыжәнеолардыпайдаланудыңкейбірқарапайымережелерітуралы білуін қарастыру. Байланысжәнеқозғалысқұралдары: Әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратынадамдартуралыбілімдерінжетілдіру. Еңбеккебаулу Айналаныққоршағанзаттар,ойыншықтар–адамдардыңеңбегіменжасалғаныт уралытүсінікберу,оған ұқыпты қарауғабаулу. Адамгершілікжәнепатриоттықтәрбие. Жағымсызқылықтарыүшінұяттысезінебілуге,ренжіткеніүшін құрдасынанкешірім сұрауғабаулу. МеніңОтаным–Қазақстан. Республикадағы қалалар мен ауылдардың атаулары, олардың көрікті жерлері туралы түсініктерді қалыптастыру. Жолдажүруережелері. Жаяужүргіншілергеарналғанережелер,«Жаяужүргіншіөткелі», «Қоғамдыққөлікаялдамасы»жолбелгілерітуралыұғымдарынкеңейту. Өлітабиғатқұбылыстарымензаттары. Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілеу (суық, жылы, күн шуақты, қар,жаңбыр жауды,желсоқты),соғансәйкес киінуін жетілдіру. Өсімдіктерәлемі. Өсімдіктердің даму кезеңдері (тұқым, көшет, сабақ, жапырақ, гүл, тұқым)туралыбастапқы түсініктердіқалыптастыру. Жануарларәлемі. Олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су,жылу,жарық,мекендейтін орнын анықтау. Жылқұстары туралы ұғымдарынкеңейту Балалардыңжалпықабылданғанмінез-құлықережелеріменнормаларынмеңгеруіне ықпалету. Өзөмірініңқауіпсіздігініңқарапайымдағдыларынмеңгеру(электрқұралдарынан сақ болу, өз бетінше от жақпау,

	сіріңкемен ойнамау, терезеніңалдына шықпау, баспалдаққа көтерілгенде және түскенде таяныштан ұстау);

Ұйымдастырылған қызметтің 2023 - 2024 оқу жылына арналған перспективалық жоспары
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары негізінде және мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы

Білім беру ұйымы: «Ұзынкөл ауданы білім бөлімінің Обаған жалпы білім беретін мектебі» КММ
Топ: "Балапан" ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Кезең (айды, жылды көрсету):наурыз айы 2024жыл

Ұйымдастырылған қызмет	**Ұйымдастырылған қызметтің міндеттері**
Дене шынықтыру	**Негізгі қимылдар:** Жүру.сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. Тепе-теңдікті сақтау. үрленген доптардан (бір-бірінен қашық қойылған 5–6 доп арқылы кезекпен) аттап өту. **Жүгіру**.1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру. Еңбектеу, өрмелеу. гимнастикалық қабырғаға жоғары-төмен ауыспалы қадаммен өрмелеу **Секіру**.2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос аяқпен секіру Лақтыру, қағып алу, домалату. допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен және бір қолымен лақтыру (2 метр қашықтықтан). Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу. Музыкалық-ырғақтық қимылдар.Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындау. Жалпы дамытушы жаттығулар. Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар. Қолды алға созып, саусақтарды жұму және ашу, қолдың білектерін айналдыру Кеудеге арналған жаттығулар Тізерлеп тұрып, алға еңкею және артқа шалқаю, екі аяқты кезек бүгу және жазу, көтеру және түсіру. Аяққа арналған жаттығулар Өкшемен таяқтың, арқанның үстінен бір қырымен жүру. Спорттық жаттығулар Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу **Қимылды ойындар.** Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу. **Дербес қимыл белсенділігі**

	Ауа-райының жағдайларын ескеріп, таза ауада балалардың қимылдарды орындауы үшін жағдайлар жасау. **Мәдени-гигиеналық дағдыларын қалыптастыру.** Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. **Салауатты өмір салтың қалыптастыру** «Денсаулық - зор байлық» сөзінің мәнін түсіну, өзінің жасаған іс-әрекетінің ағзаға әсерін, тістерді , суық тимеудің алдын-алуға болатынын түсіну. Өзіне өзі қызмет көрсету дағдылары Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту. **Сауықтыру шынықтыру шаралары.** Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: дымқыл шүберекпен сүртіну, аяқтарды, денені шаю, әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю.
Сөйлеуді дамыту	Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті - Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту. Сөздік қор - Балаларды қазақ халқының қонақжайлылық дәстүрімен таныстыру, қонақты күтіп алу, төрге отырғызу, «қонақ кәде», «сыбаға», ас қайыру, бата беру, қонақты шығарып салу дәстүрлерін үйрету арқылы үлкендерді сыйлауға, дастархан басында әдептілікті сақтауға баулу. Тілдің грамматикалық құрылымы - зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдана білуге үйрету Байланыстырып сөйлеу - әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу.
Көркем әдебиет	- Шешендікке, сөз өнеріне баулу, халық ауыз әдебиеті шығармаларымен таныстыру, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу. - Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтуға, қысқа өлеңдерді, санамақтарды жатқа айтуға, шығарма мазмұны мен сипатына сәйкес тақпақтарды, өлеңдерді жаттауда түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданып, оларды есте сақтауға, шығарма мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға баулу.
Қазақ тілі	Тілдік дамытушы орта - сөйлесу барысында әңгімелесушінің назарын өзіне аудару үшін интонациямен сөйлеу мәнерін өз бетінше қолдануға баулу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті - Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу. Сөздік қор - Өзінің отбасы, отбасылық мерекелер, отбасындағы қызықты оқиғалар, салт-дәстүрлер туралы айтуға баулу. Тілдің грамматикалық құрылымы - Етістіктің болымсыз түрін немесе есім сөздермен қолданылатын «емес» шылауын қолдана білуге үйрету Байланыстырып сөйлеу - заттарды 4-5 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап

	табуға баулу.
Математика негіздері	Жиын - заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білу. Сан,санау -5-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту Шама - жуан-жіңішке сын есімдермен белгілеу Геометриялық фигуралар - салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығы бойынша тең). Кеңістікті бағдарлау - заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеу (менің алдымда үстел, сол жағымда орындық тұр). Уақытты бағдарлау -Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттілігі
Қоршаған ортамен таныстыру	Бала оның отбасы, үй -отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы әңгімелеу, өзінің жақындарына мақтаныш сезімін білдіру. Заттық әлем -Қазақ халқының ұлттық киімдерімен, әшекейлерімен таныстыру Байланыс және қозғалыс құралдары - Қозғалыс ортасын ескере отырып, көлік құралдарын танып және атай білу дағдыларын қалыптастыру. Еңбекке баулу -Топта кезекшілердің міндеттерін өз бетінше орындауға үйрету: нан салғыштарды, кружкаларды, тәрелкелер мен майлықтарды, ас құралдарын (қасықтар, шанышқылар) ретімен қою. Адамгершілік және патриоттық тәрбие - Қарапайымдылыққа, мейірімділікке және әділдікке, ересектерге құрмет көрсетуге, кішілерге көмектесуге тәрбиелеу. Менің Отаным-Қазақстан Мемлекеттік рәміздерге (ту, елтаңба, әнұран) құрметпен қарауға тәрбиелеу. Жолда жүру ережелері -Балалардың өз есімін, тегін, жасын, ата-аналарының атын білуді бекіту Өлі табиғат құбылыстары мен заттары - Қазақстанның түрлі аймақтарында ауа райының түрліше болуы туралы түсінік беру. Өсімдіктер әлемі - Бөлме өсімдіктеріне және табиғат бұрышындағы жануарларға күтім жасау, адамның табиғатқа қамқорлық танытуының маңызы туралы білімдерін қалыптастыру. Жануарлар әлемі - Жәндіктер туралы (қоңыз, көбелек, шыбын, құмырсқа), қыстап қалатын және жыл құстары туралы ұғымдарын кеңейту.
Сурет салу	- Дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерін: «құс қанаты», «бүршік», «қызғалдақ», «қошқар мүйіз», «қой ізі», «құс тұмсық», «бота мойын», «ботакөз», «ирек», «су» суретін салу,

	элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сақтау. - Пішінін ескере отырып, ою-өрнекті орналастыру, элементтер бірізділігін, олардың арасындағы арақашықтықтарды сақтау. - 2-3 элементтерді түсі мен пішіні бойынша ұлттық оюларды ашық түстермен кезектестіру дағдыларын қалыптастыру. -Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнері туралы білімдерін кеңейту.
Мүсіндеу	- Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. -Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. - Бірнеше бөліктерден заттарды мүсіндеу, оларды орналастыру, пропорцияларды сақтау, бөліктерді біріктіру - Кескішті қолдануды үйрету, оның көмегімен жасалған бұйымды безендіруге ынталандыру.
Жапсыру	- Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен, киіз үй оның жабдықтарымен, сандық, кебежемен, қоржынмен таныстыру. -Геометриялық пішіндерден, өсімдіктерден әзірленген ою-өрнектерді жолаққа бірізділігін ескере отырып, жапсыру дағдыларын қалыптастыру. - Элементтердің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сақтауды. - пішінін ескере отырып, ұлттық ою-өрнекті қолданып, тұрмыстық заттарды, ыдыстарды безендіру дағдыларын дамыту.
Құрастыру	- Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен (ер-тұрман, киіз үйдің жабдықтары, әшекей бұйымдары). - тұрмыстық заттарымен (күбі, мес, келі, тостаған, ожау, астау, диірмен) таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеу. -Табиғи (мақта, жүн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің түрлері) және қалдық (қақпақтың түрлері, пластик, қораптар, кір қыстырғыштар) заттардан құрастыру. -Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру.
Музыка	**Музыка тыңдау** - музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты, баяу, жылдам), **Ән айту** - Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). **Би** -Қазақтың ұлттық би өнерімен таныстыру. «Қамажай» биін үйрету. **Музыкалық ырғақты қимылдар** - Ағаш қасықтармен, сылдырмақтармен, асатаяқ, домбыра, сазсырнайда, барабан және металлофонмен қарапайым әуендерді ойнау.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде 2023 – 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған і с-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Ұзынкөл ауданы білім бөлімінің Обаған жалпы білім беретін мектебі» КММ

Топ: "Балапан" ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Кезең (айды, жылды көрсету):сәуір айы 2024жыл

Дағдылар	**Ұйымдастырылған іс-әрекет**	**Ұйымдастырылған ісәрекеттің міндеттері**
Физикалық қасиеттерді дамыту	**Дене шынықтыру аптасына 3 рет**	**Негізгі қимылдар. салдым** **Жүру:** өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап, жан-жаққа қосалқы қадаммен (оңға және солға), сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. Тепе-теңдікті сақтау: гимнастикалық скамейканың, бөрененің бойымен жүру **Жүгіру:** орташа жылдамдықпен жүруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру. **Еңбектеу, өрмелеу:** гимнастикалық қабырғаға жоғары-төмен ауыспалы қадаммен өрмелеу, бөрене және гимнастикалық скамейкадан аттап өту. **Секіру:** 20–25 сантиметр биіктіктен секіру, орнынан ұзындыққа (шамамен 70 сантиметр), қысқа секіргішпен секіру. **Лақтыру, қағып алу, домалату**: допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен және бір қолымен лақтыру (2 метр қашықтықтан) **Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру**:Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындау.Жалпы дамытушы жаттығулар. Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар. қолды иыққа қойып, шынтақтарын бүгіп, қолдарын айналдыру Қолды алға созып, саусақтарды жұму және ашу, қолдың білектерін айналдыру. Кеудеге арналған жаттығулар. Қолына зат ұстап, шалқасынан жатып, қолды созу және осы қалыпта етпетінен бұрылып жату Аяққа арналған жаттығулар. Түрегеліп тұрып, аяқтың бақайларымен орамалдарды, тағы басқа ұсақ заттарды іліп алып, басқа орынға

		ауыстыру **Спорттық жаттығулар.** Велосипед тебу: екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу. **Қимылды ойындар.** Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу **Дербес қимыл белсенділігі** Ауа-райының жағдайларын ескеріп, таза ауада балалардың қимылдарды орындауы үшін жағдайлар жасау. **Салауатты өмір салтын қалыптастыру** Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының қанық болуының пайдасы туралы түсінікті кеңейту. Құлап қалған кезде өзіне қарапайым көмек көрсетуге, науқастанған кезде ересектерге жүгінуге баулу. **Мадени гигаеналық дағдыларды жетілдіру** Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары** -Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.
Коммуникативтік дағдыларды дамыту	**Сөйлеуді дамыту.**	Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту үшін тақпақтар мен жаңылтпаштар айтқызу. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту. Сөздік қор. Балаларды қазақ халқының қонақжайлылық дәстүрімен таныстыру, қонақты күтіп алу, төрге отырғызу, «қонақ кәде», «сыбаға», ас қайыру, бата беру, қонақты шығарып салу дәстүрлерін үйрету арқылы үлкендерді сыйлауға, дастархан басында әдептілікті сақтауға баулу. Тілдің грамматикалық құрылымы. етістіктерді бұйрық райымен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір). Байланыстырып сөйлеу. бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты талқылауға баулу
	Көркем әдебиет.	-Сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауға, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишара, қимыл) қолдануға ынталандыру; - еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді, аққөңіл-салмақты) ынталандыру.

	Қазақ тілі.	Тілдік дамытушы орта. -түрлі балалар әрекеттерінде өзінің және құрдастарының әрекетін түсіндіруге және дәлелдеуге баулу.
		Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу.
		Сөздік қор. Тыңдалған шығарма кейіпкерлерінің бейнесін сахналық қойылымдарда жеткізе білуге, еркін ойындарда кейіпкерлердің бейнесін басқа қырынан көрсете білуге мүмкіндік беру
		Тілдің грамматикалық құрылымы Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуге үйрету
		Байланыстырып сөйлеу. Бұрыннан таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, өз бетінше ретімен қайталап айтуға, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 4-5 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу.
Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту	**Математика негіздері**	Жиын. заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білу. Сан және санау. Тең ұғымын екі тәсілмен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топтан алып тастау арқылы қалыптастыру, «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап беруге үйрету. Шама. Бірнеше затты өсу және кему ретімен орналастырып, салыстыру. Геометриялық фигуралар. 8-10 бөліктерден пішіндерді жинап, құрастыруға үйрету. Кеңістікті бағдарлау. берілген бағытта қозғалу (алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), Уақытты бағдарлау. Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын кеңейту.
	Сурет салу	-Пішінін ескере отырып, ою-өрнекті орналастыру, -элементтер біркелкілігін, олардың арасындағы арақашықтықтарды сақтау, -2-3 элементтерді түсі мен пішіні бойынша ұлттық оюларды ашық түстермен кезектестіру дағдыларын қалыптастыру. -Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнері туралы білімдерін кеңейту.

Балалардың шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін дамыту	**Мүсіндеу**	-Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісу. -Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. -Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. -Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау.
	Жапсыру	-Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыру дағдыларын қалыптастыру. -Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиюға немесе өз бетінше ойдан қиып жапсыруға мүмкіндік беру. -Шығармашылық қиялды дамыту. -Жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сақтау, жұмысты ұқыптылықпен орындау
	Құрастыру	-Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен (ер-тұрман, киіз үйдің жабдықтары, әшекей бұйымдары), тұрмыстық заттарымен (күбі, мес, келі, тостаған, ожау, астау, диірмен) таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеу. -Табиғи (мақта, жүн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің түрлері) және қалдық (қақпақтың түрлері, пластик, қораптар, кір қыстырғыштар) заттардан құрастыру. -Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. -Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру.
	Музыка	**Музыка тыңдау.** әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу, қазақтың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тыңдату. **Ән айту.** Әуенді таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауға баулу **Билер**. Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шеңбер бойымен ән айтып жүру, қимылдарды өзгерту, шапшаңдық пен ептілік таныту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын ажырата білу, атрибуттармен би қимылдарын орындау.

Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру	**Қоршаған ортамен таныстыру**	Бала,оның отбасы,үйі Жақын туыстарын білуге, олардың есімдерін атауға үйрету, отбасындағы сүйікті адамдары, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы әңгімелеу, өзінің жақындарына мақтаныш сезімін білдіру. Заттық әлем,кеңістікті бағдарлау Адамдарға еңбектері үшін алғыс айтуға және еңбектің нәтижесіне құрмет көрсете білуге тәрбиелеу. Көлік байланыс құралдары Әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратын адамдар туралы білімдерін жетілдіру. Еңбекке баулу. Топта кезекшілердің міндеттерін өз бетінше орындауға үйрету: нан салғыштарды, кружкаларды, тәрелкелер мен майлықтарды, ас құралдарын (қасықтар, шанышқылар) ретімен қою. Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне күтім жасау, оларды суару, жапырақтарды жинау, ауладағы гулдерді суару, қыстайтын құстарды қоректендіру. Адамгершілік және патриоттық тәрбие. Қарапайымдылыққа, мейірімділікке және әділдікке, ересектерге құрмет көрсетуге, кішілерге көмектесуге тәрбиелеу Менің Отаным – Қазақстан. Қазақстан Республикасының бас қаласы – Астана қаласы, республикадағы қалалар мен ауылдардың атаулары, олардың көрікті жерлері, ауыл мен қала өмірінің ерекшеліктері туралы ұғымдарын дамыту. Жол қозғалысы ережелері. Бағдаршам түстерінің белгілеріне сәйкес көшеден өту дағдыларын жетілдіру. Жаяу жүргіншілерге арналған ережелер, «Жаяу жүргінші өткелі», «Қоғамдық көлік аялдамасы» жол белгілері туралы ұғымдарын кеңейту. Өлі табиғат құбылыстары мен заттары. Қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және анықтау (жел соғып, жапырақтар түсті, күннің суықтығынан жердегі қар мұзға айналды), ойын, еңбек, эксперимент барысында құм, қар, су, мұз, тас, саздың қасиеттерін анықтау. Өсімдіктер әлемі. Бөлме өсімдіктеріне және табиғат бұрышындағы жануарларға күтім жасау, адамның табиғатқа қамқорлық танытуының маңызы туралы білімдерін қалыптастыру Жануарлапр әлемі Жәндіктер туралы (қоңыз, көбелек, шыбын, құмырсқа), қыстап қалатын және жыл құстары туралы ұғымдарын кеңейту.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде 2023 – 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: «Ұзынкөл ауданы білім бөлімінің Обаған жалпы білім беретін мектебі» КММ

Топ: "Балапан" ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жастағы балалар

Кезең (айды, жылды көрсету):мамыр айы 2024жыл

Дағдылар	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған ісәрекеттің міндеттері
Физикалық қасиеттерді дамыту	**Дене шынықтыру аптасына 3 рет**	**Негізгі қимылдар.** **Жүру:** сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. **Тепе-теңдікті сақтау:** гимнастикалық скамейканың, бөрененің бойымен жүру, қолды екі жаққа созып, басқа қапшық қойып, заттардан аттап өту **Жүгіру:** орташа жылдамдықпен жүруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру. Еңбектеу, өрмелеу: бөрене және гимнастикалық скамейкадан аттап өту. **Секіру:** 20–25 сантиметр биіктіктен секіру, орнынан ұзындыққа (шамамен 70 сантиметр), қысқа секіргішпен секіру. **Лақтыру, қағып алу, домалату:** допты жоғары лақтыру және екі қолымен қағып алу (қатарынан 3–4 рет). Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру: Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындау. **Жалпы дамытушы жаттығулар**. Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар. қолды иыққа қойып, шынтақтарын бүгіп, қолдарын айналдыру Қолды алға созып, саусақтарды жұму және ашу, қолдың білектерін айналдыру. Кеудеге арналған жаттығулар. Қолына зат ұстап, шалқасынан жатып, қолды созу және осы қалыпта етпетінен бұрылып жату Аяққа арналған жаттығулар. Түрегеліп тұрып, аяқтың бақайларымен орамалдарды, тағы басқа ұсақ заттарды іліп алып, басқа орынға ауыстыру **Спорттық жаттығулар.** екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу.

		Қимылды ойындар. Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту **Дербес қимыл белсенділігі** Балалардың жас және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, ағзаға түсетін салмақты реттеу **Салауатты өмір салтын қалыптастыру** Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының қанық болуының пайдасы туралы түсінікті кеңейту. Құлап қалған кезде өзіне қарапайым көмек көрсетуге, науқастанған кезде ересектерге жүгінуге баулу. **Мәдени гигеналық дағдыларды жетілдіру** Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту. **Сауықтыру –шынықтыру шаралары** Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.
Коммуникативтік дағдыларды дамыту	**Сөйлеуді дамыту.**	Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажырата білуге және атауға үйрету. Сөздік қор. Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз), заттардың орналасқан жерін (сол, оң, қатар, жанында, арасында), тұрмыстық электротехника заттарының және ұлттық тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін және мағынасы қарама-қарсы антоним сөздермен байыту. Тілдің грамматикалық құрылымы. етістіктерді бұйрық райымен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір). Байланыстырып сөйлеу. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға, шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты талқылауға баулу
	Көркем әдебиет.	Сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауға, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишара, қимыл) қолдануға, еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді, аққөңіл-салмақты) ынталандыру.

	Қазақ тілі.	**Тілдік дамытушы орта**. түрлі балалар әрекеттерінде өзінің және құрдастарының әрекетін түсіндіруге және дәлелдеуге баулу
		Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу
		Сөздік қор. Тыңдалған шығарма кейіпкерлерінің бейнесін сахналық қойылымдарда жеткізе білуге, еркін ойындарда кейіпкерлердің бейнесін басқа қырынан көрсете білуге мүмкіндік беру.
		Тілдің грамматикалық құрылымы Өз ойын жай және жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.
		Байланыстырып сөйлеу. -суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 4-5 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу
Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту	**Математика негіздері**	**Жиын.** заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білу. **Сан және санау.** Тең ұғымын екі тәсілмен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топтан алып тастау арқылы қалыптастыру, «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап беруге үйрету. **Шама.** Бірнеше затты өсу және кему ретімен орналастырып, салыстыру. Геометриялық фигуралар. 8-10 бөліктерден пішіндерді жинап, құрастыруға үйрету. **Кеңістікті бағдарлау.** берілген бағытта қозғалу (алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), **Уақытты бағдарлау.** Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын кеңейту.

Балалардың шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін дамыту	**Сурет салу**	-Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету, -заттарды бояуда сызбалар мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан оңға пішіннің шеткі сызығынан шықпай ырғақты түрде бояу. -Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сызықтарды ал қылқаламның ұшымен жіңішке сызықтарды жүргізу. -Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отыруға, жұмыс орнын таза ұстауға, ұқыпты болуға, қауіпсіздікті сақтауға баулу.
	Мүсіндеу	-Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. -Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. -Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау. -Балалардың көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге қызығушылығын арттыру.
	Жапсыру	-Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыру дағдыларын қалыптастыру. -Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиюға немесе өз бетінше ойдан қиып жапсыруға мүмкіндік беру. -Шығармашылық қиялды дамыту. -Жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сақтау, жұмысты ұқыптылықпен орындау
	Құрастыру	Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Ұқыптылыққа тәрбиелеу. Қауіпсіздік ережелерін сақтау.
	Музыка	**Музыка тыңдау.** әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу, қазақтың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тыңдату. **Ән айту.** Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алуды дамыту. Әуенді таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешіні көмегімен). **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** марш сипатын ырғақты жүріспен беру, музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіру; музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіру, қимылдарды музыкамен сәйкестендіре отырып, жүрелеп отыру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауға баулу, музыканың ырғағына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіру. **Билер.** Қазақтың ұлттық би өнерімен таныстыру. «Қамажай» биін үйрету

Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру	**Қоршаған ортамен таныстыру**	Бала,оның отбасы,үйі Жақын туыстарын білуге, олардың есімдерін атауға үйрету, отбасындағы сүйікті адамдары, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы әңгімелеу, өзінің жақындарына мақтаныш сезімін білдіру. Заттық әлем,кеңістікті бағдарлау Адамдарға еңбектері үшін алғыс айтуға және еңбектің нәтижесіне құрмет көрсете білуге тәрбиелеу. Көлік байланыс құралдары Әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратын адамдар туралы білімдерін жетілдіру. Еңбекке баулу. Топта кезекшілердің міндеттерін өз бетінше орындауға үйрету: нан салғыштарды, кружкаларды, тәрелкелер мен майлықтарды, ас құралдарын (қасықтар, шанышқылар) ретімен қою. Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне күтім жасау, оларды суару, жапырақтарды жинау, ауладағы гүлдерді суару, қыстайтын құстарды қоректендіру. Адамгершілік және патриоттық тәрбие. Қарапайымдылыққа, мейірімділікке және әділдікке, ересектерге құрмет көрсетуге, кішілерге көмектесуге тәрбиелеу Менің Отаным – Қазақстан. Қазақстан Республикасының бас қаласы – Астана қаласы, республикадағы қалалар мен ауылдардың атаулары, олардың көрікті жерлері, ауыл мен қала өмірінің ерекшеліктері туралы ұғымдарын дамыту. Жол қозғалысы ережелері. Бағдаршам түстерінің белгілеріне сәйкес көшеден өту дағдыларын жетілдіру. Жаяу жүргіншілерге арналған ережелер, «Жаяу жүргінші өткелі», «Қоғамдық көлік аялдамасы» жол белгілері туралы ұғымдарын кеңейту. Өлі табиғат құбылыстары мен заттары. Қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және анықтау (жел соғып, жапырақтар түсті, күннің суықтығынан жердегі қар мұзға айналды), ойын, еңбек, эксперимент барысында құм, қар, су, мұз, тас, саздың қасиеттерін анықтау. Өсімдіктер әлемі. Бөлме өсімдіктеріне және табиғат бұрышындағы жануарларға күтім жасау, адамның табиғатқа қамқорлық танытуының маңызы туралы білімдерін қалыптастыру Жануарлапр әлемі Жәндіктер туралы (қоңыз, көбелек, шыбын, құмырсқа), қыстап қалатын және жыл құстары туралы ұғымдарын кеңейту.